ПРОГРАМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА

9 клас

Підручники:

1) «Громадянська освіта» підручник для учнів 9 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О., Дудар О., Кришмарел В., Ремех Т.). К.: Освіта, 2026.

2) «Громадянська освіта» підручник для учнів 9 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Охредько О., Коломєєць О., Гладун В.), Х.: Ранок, 2026.

3) «Громадянська освіта» підручник для учнів 9 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Васильків І., Кравчук В., Танчин І., Тис С., Шиян Р.,), Т.: Астон, 2026.

Навчальний матеріал для вивчення вказаних тем Ви знайдете в підручниках або можете скористатися ресурсами:

1. «Всеукраїнська школа онлайн», курс з громадянської освіти для учнів 9 класу:

https://lms.e-school.net.ua/courses/course-v1:Osvita+Aprob20+2025/course/

2. Онлайн-курс із громадянської освіти для учнів 9 класу

https://www.youtube.com/results?search_query=9+%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81+%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B4%D1%8F%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0+%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0+%D0%BF%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D1%82%D1%83%D0%BD

Підручники відповідають модельним навчальним програмам із громадянської освіти для учнів 9 класу закладів загальної середньої освіти.

Програма самостійної роботи спланована відповідно до тем підручника для 9 класу закладів загальної середньої освіти: «Громадянська освіта» (авт. Пометун О., Дудар О., Кришмарел В., Ремех Т.). Підручник створено відповідно до модельної навчальної програми для 6-9 класів для закладів загальної середньої освіти (авт. О. І. Пометун, О. В. Дудар, Н. П. Клименко, В. Ю. Кришмарел, Т. О. Ремех), яка рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 21.07.2025 № 1043).

Порада:
Для підготовки до РКР та співбесіди з громадянської освіти використовуйте методичні матеріали та джерела інформації, які відповідають навчальній програмі та програмі самостійної роботи.

Річна контрольна робота

№ п/п	Зміст навчального матеріалу	Очікувані результати	Джерела інформації	Інтерактивні завдання для самоперевірки
	ТЕМА 1. Я В КОЛІ СПІЛКУВАННЯ			
1	**Роль спілкування у житті людини. Взаємодія та самопрезентація в різних спільнотах. Мистецтво діалогу. Активне слухання. Повага до різних думок. Аргументація. Конфлікти та їх роль у спілкуванні. Стратегії розв'язання**	**Учень/учениця висловлює** обґрунтовані судження щодо ролі людини у комунікації на основі діалогу з особами, які представляють різні спільноти; за самостійно визначеними критеріями **добирає** інформацію для виконання завдання, **аргументує** свій вибір з огляду на потребу представити свою думку, вирішити конфлікт, вибачитися, самопрезентуватися, **ставить** обґрунтовані/доречні запитання до змісту здобутої інформації; **виявляє**	підручник «Громадянська освіта», авт. Пометун О.І. **ст. 6-33** Відеоурок Як спілкування і самопрезентація впливають на наше життя Відеоурок Як ефективно спілкуватися та взаємодіяти в різних спільнотах	Завдання для систематизації та узагальнення матеріалу Завдання 1 Тест

	конфліктів. Поведінкові моделі у спорах і суперечках. Право на помилку та вибачення. Спілкування та інклюзія. Комунікація з внутрішньо переміщеними особами, ветеранами війни та людьми з досвідом війни.	суперечності, логічні та фактологічні помилки в аргументах під час спілкування та при розв'язанні конфліктів; чітко **формулює**, **висловлює** та **аргументує** судження стосовно суспільного життя з урахуванням власного досвіду, різних видів інформації та належності до різних суспільних груп, **відстоює** у дискусії власні погляди та переконання; **аналізує** склад сучасного суспільства, своє місце в ньому через самоідентифікацію та самопрезентацію в різних групах; **аналізує** приклади вирішення конфліктних ситуацій в суспільстві, **пропонує** способи по долання конфліктів, розв'язання соціальних суперечностей; **пропонує**, як протистояти випадкам дискримінації та утисків через впровадження правил спілкування, вирішення конфліктів та врахування суспільного розмаїття	Відео Розвиток навичок ефективної комунікації з ветеранами війни	
ТЕМА 2. Я І ВЛАДА. ЗАЛУЧЕНІСТЬ ДО СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ Й ДЕМОКРАТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ				
2	**Я — громадянин/ громадянка України. Права, свободи та обов'язки громадянина України. Участь громадян в управлінні державними справами. Вибори. Референдум. Електронні петиції, звернення громадян,**	**Учень/учениця** **пояснює** вплив конкретного вчинку і події з погляду суспільних потреб та інтересів, важливості для власного досвіду; **формулює** і аргументовано **висловлює**, **відстоює** у дискусії власні погляди та переконання; **характеризує** роль держави та демократії щодо забезпечення прав людини і створення умов для розвитку особистості; **пояснює** обмірковану позицію, що він/вона може робити для	підручник «Громадянська освіта», авт. Пометун О.І. **ст. 34-60** Відеоурок Що означає бути громадянином і громадянкою України	Завдання для систематизації та узагальнення: Завдання 1 Завдання 2 Тест

	громадські слухання. Вшанування державних символів, історії, традицій та героїв/героїнь України. Дотримання Конституції і законів України. Громадянська стійкість. Відповідальність громадян за майбутнє України.	утвердження культури демократії; **визначає** важливість для себе громадянства України, **пояснює** свої права та обов'язки як громадянина; **характеризує** роль Конституції України, за сади діяльності та компетенцію вищих органів влади в Україні, механізми їх формування та діяльності; спільно з однолітками усвідомлено **бере участь** у громадських заходах або організовує їх; **наводить** приклади, як громадяни можуть впливати на політичні і суспільні процеси; **застосовує** окремі механізми безпосередньої (прямої) демократії, зокрема електронної; **обґрунтовує** необхідність попри життєві обставини доброчесно та у правовий спосіб утверджувати свої права	Відеоурок Як влаштовано владу в нашій державі за Конституцією України Відеоурок Символи, закони та громадянська стійкість: що це означає для майбутнього України?	
ТЕМА 3. ГРОМАДА: ПРОСТІР ДЛЯ ДІЇ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ				
3	**Громада. Територіальна громада. Місцеве самоврядування. Органи самоорганізації населення. Участь у роботі органів місцевого самоврядування/ молодіжних радах. Громадські об'єднання в Україні. Дитячі та молодіжні громадські**	**Учень/учениця** за самостійно визначеними критеріями **добирає** інформацію щодо місцевого само врядування і діяльності громади; **ставить** обґрунтовані/доречні запитання до змісту здобутої інформації; **формулює** та **висловлює** судження стосовно життя громади з урахуванням власного досвіду, різних видів інформації; **визначає** та **пояснює**, що для людини означає належність до місцевої і шкільної спільноти, як належність до різних спільнот впливає на формування поглядів	підручник «Громадянська освіта», авт. Пометун О.І. **ст. 61-87** Відеоурок Місцеве самоврядування. Як місцеве самоврядування впливає на життя громади? Відеоурок Громадські об'єднання. Волонтерство	Завдання для систематизації та узагальнення матеріалу: Завдання 1 Тест

	організації. Школа — осередок розвитку громадянської активності. Форми залученості до життя шкільної спільноти. Благодійність. Волонтерство. Соціальні проєкти.	та переконань людини; **характеризує** засади діяльності та компетенцію самоврядних територіальних спільнот в Україні, механізми їх формування та діяльності; **наводить** приклади, як громадяни можуть впливати на суспільні процеси у громаді; **описує** проблеми, з якими стикаються різні спільноти (заклад освіти, громада), **виявляє** інтереси різних груп і **шукає** шляхи їх узгодження для розв'язання проблем; **визначає** способи власної участі в житті класу/ закладу освіти/родини/місцевої спільноти; спільно з однолітками усвідомлено **бере участь** у громадських заходах або організовує їх	Відеоурок Навіщо та як долучатися до життя шкільної спільноти Відео Дітям про волонтерство до Міжнародного дня волонтера.	
ТЕМА 4. КРИТИЧНЕ ОСМИСЛЕННЯ ТА СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ				
4	**Споживання інформації. Виклики інформаційного світу. Безпека в інтернеті. Дотримання прав людини у віртуальному світі. Цифрова ідентичність. Персональні дані та їх захист. Цифрова етика. Цифровий слід. Правила цифрової гігієни.**	**Учень/учениця** **характеризує** інформацію залежно від джерела походження, часу і місця виникнення та способів поширення в суспільстві; **класифікує** джерела інформації на підставі їх достовірності, надійності, повноти; **формулює** запитання щодо достовірності інформації з різних джерел; через зіставлення інформації з різних груп спілкування **виявляє** смислові зв'язки між різними фрагментами інформації та джерелами різних видів, **визначає** достовірність і повноту інформації; **класифікує** джерела інформації на підставі їх достовірності, надійності, повноти; **створює** власний	підручник «Громадянська освіта», авт. Пометун О.І. **ст. 88-118** Відео Безпечний Інтернет Відеоурок Що таке цифрова етика і цифровий слід та чому варто дотримуватися правил цифрової гігієни Відеоурок Що таке цифрова ідентичність і як ефективно захищати свої персональні дані	Завдання для систематизації та узагальнення матеріалу: Завдання 1 Тест

		інтелектуальний продукт, дотримуючись засад академічної доброчесності	Відеоурок Як убезпечити себе і дотримуватися прав інших у віртуальному світі	

РЕКОМЕНДОВАНІ ВИДИ РОБОТИ:

- складання конспекту;
- ведення термінологічного словника;
- виконання вправ та завдань з тем;
- виконання інтерактивних вправ;
- проходження онлайн тестувань та тренажерів за посиланням: https://smarttextbook.com.ua/civic-9/